

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/118/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515203304
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8515203304.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Z. L., nar. XX. X. XXXX, bytom J., ul. G. XXX/XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov Z. L., nar. XX. X. XXXX, bytom J., ul. G. XXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom Advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni, ul. Garbiarska XX a L. E. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., ul. G. XXX/XX, v konaní o uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

Súd ukladá mal. dieťaťu Z. L., nar. XX.X.XXXX a jeho rodičom Z. L., nar. XX.X.XXXX a E. L., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu u klinického psychológa PhDr. Márie Jancurovej.

Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a klinickou psychologičkou PhDr. Máriou Jancurovou.

Súd zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni doručil tunajšiemu súdu podnet, ktorým žiadal, aby súd uložil nad výchovou mal. Z. L., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť mal. dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení za účelom zvládnutia rozvoja syndrómu zavrhnutého rodiča.

Podaný podnet odôvodnil tým, že vykonal s otcom mal. dieťaťa pohovor vo veci výkonu rozhodnutia týkajúceho sa mal. Z. L. z dôvodu zisťovania informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutia súdu. Pán L. doložil Uznesenie KS v Prešove č. 23CoP/4/2015 o dňa 20.4.2015, ktorým mení uznesenie vo výroku o zverení mal. Z. do

.osobnej starostlivosti matky a o výroku o úprave styku tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietla. Obaja rodičia boli informovaní o súdnych rozhodnutiach, o povinnosti rešpektovať rozsudky súdu, o možnosti podávať opravné prostriedky, o postupe súdu pri nerešpektovaní rozhodnutí a to v súlade s občianskym súdnym poriadkom. Dňa 29.4.2015 ÚPSVaR Stará Ľubovňa ustanovený za kolízneho opatrovníka pre mal. dieťa v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností doručil súdu správu o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch. Pán L. podal na matku mal. dieťaťa trestné oznámenie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby. Uznesením ORPZ Stará Ľubovňa ČVS: ORP-53/VYS-SL-2015 zo dňa 28.4.2015 bolo trestné stíhanie voči matke mal.

dieťaťa zastavené. Na základe vyjadrenia znalca z odboru psychológie, ktorý bol do konania pribratý, sa z psychologického hľadiska vierohodnosť výpovede maloletého Z. javí ako nižšia, menej pravdivá. Výpoveď maloletého tiež označil ako „naučenú“, skreslenú a hyperbolizujúcu. Ovplyňovanie výpovede maloletého označil za vysoko pravdepodobné. Znalec jednoznačne posúdil, že maloletý v žiadnom prípade netrpí syndrómom týranej osoby. Rodičom dieťaťa bolo úradom práce odporúčané spoločne stretnutie u psychológa referátu poradensko-psychologických služieb z dôvodu dosiahnutia adekvátnej komunikácie rozvádzajúcich sa manželov a zároveň bolo otcovi dieťaťa odporúčané z dôvodu, že mal. Z. odmieta s matkou komunikovať a sýkať sa s ňou, stretnutie s klinickou psychologičkou. Otec dieťaťa však tieto odporúčania odmietol.

Na základe uvedeného súd uznesením č.k. 4P/118/2015-7 zo dňa 16. júla 2015 začal konanie z úradnej povinnosti o uloženie výchovného opatrenia.

Následne súd uznesením 4P/118/2015-9 zo dňa 14.8.2015 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, spolu s návrhom na vyjadrenie a nariadil vo veci pojednávanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov mal. dieťaťa, práv. zástupcu otca, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a obsahom znaleckého posudku č. 08/2016 vypracovaného vo veci č.k. 4P/34/2015 znalcom PhDr. Deziderom Kofajom a zistil nasledovný skutkový stav.

Kolízny opatrovník ÚPSVa R v Starej Ľubovni na pojednávaní uviedol, že otec mal. dieťaťa doposiaľ nevyužil možnosť psychologického poradenstva za účelom pomoci mal. dieťaťu. Poukázal nato, že dieťa nechce s matkou komunikovať, od jej odchodu sa s ňou nestretáva, nekomunikuje s ňou. Ani dňa 6.4.2016 sa otec nezúčastnil na sedení u klinickej psychologičky, čo predtým prisľúbil. Podľa uvedenia psychologičky sa ospravedlnil z dôvodu pracovných povinností. Navrhol, aby súd uložil výchovné opatrenie - povinnosť maloletému dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu u klinickej psychologičky Dr. Jancurovej, ktorého cieľom bude pomôcť rodičom dosiahnuť adekvátnu komunikáciu vo veciach týkajúcich sa mal. dieťaťa a zároveň pomôcť mal. dieťaťu v jeho najlepšom záujme, prekonať averziu voči matke a zlepšiť vzťah medzi matkou a dieťaťom, aby dieťa neodmietalo matku. Toto výchovné opatrenie navrhol stanoviť na obdobie minimálne 6 mesiacov s tým, aby výchovné opatrenie sa sledovalo prostredníctvom Mesta Podolíne, .orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj klinického psychológa Dr. Jancurovej.

Matka mal. dieťaťa uviedla, že súhlasí so stanoviskom kolíznej opatrovníčky, teda s tým, aby rodičom a mal. dieťaťu bola uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa v zmysle návrhu kolízneho opatrovníka, pretože si myslí, že toto môže celej rodine iba pomôcť, predovšetkým pokiaľ ide o vzťah mal. dieťaťa k nej.

Otec mal. dieťaťa uviedol, že dňa 6.4.2016, kedy mali dohodnutý termín stretnutia u psychológa, sa nemohol dostaviť z pracovných dôvodov.

S návrhom nesúhlasil. Uviedol, že o tomto návrhu sa rozprával so synom, vysvetlil mu to a dieťa jednoznačne toto nechce. Má kamarátov, má rodinu, je spokojný, k matke nechce ísť, bolí ho bruško, keď má ísť k pani psychologičke a on vzhľadom na vyjadrenie svojho syna nesúhlasí s tým. Navrhol, aby na psychologické sedenia chodila jeho manželka, pretože ona zlyhala v plnom rozsahu vo výchove svojho dieťaťa, keď už ide o syndróm zavrnutého dieťaťa, môže si za to sama. On toto, ako otec, odmieta.

Predmetom konania je uloženie výchovného opatrenia.

Podľa § 37 ods. 1 ZR, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu

Podľa § 37 ods. 6 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 7 cit. zák. ust. súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

Súd dáva do pozornosti, že na tunajšom súde zároveň prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov mal. dieťaťa a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode pod č.k. 4P/34/2015, kde bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, za účelom odborného posúdenia skutočností týkajúcich sa citových vzťahov dieťaťa, výchovných predpokladov rodičov a určenia vhodného typu osobnej výchovnej starostlivosti o maloletého.

Znalec PhDr. Dezider Kofaj v tejto veci predložil súdu znalecký posudok č. 08/2016 dňa 8.2.2016, v ktorom konštatoval, že pri pohovoroch s rodičmi mal. dieťaťa zistil, že ich vzájomná komunikácia, stupeň tzv. psychorozvodu a ochota ku kompromisom, ktoré sú nevyhnutné k riešeniu akéhokoľvek problému, sú v súčasnosti na nízkej úrovni. Súčasná situácia v rodine účastníkov, kde došlo k zbytočnému odcudzeniu medzi mal. dieťaťom a matkou je veľmi riziková pre zdravý psychický vývin chlapca v budúcnosti. Znamená totiž neprirozené prerušenie tzv. primárnej vzťahovej väzby /matka - dieťa/, ktorá začína už pred narodením a pretrváva v nás po celý život - je východiskom k našim partnerským vzťahom a základom formovania dospelého sebavedomia.

Ďalej znalec konštatuje, že po odchode matky zo spoločnej domácnosti odporca síce navonok vytvoril rodinnú idylu, pri ktorej substituoval do materskej role svoju matku ale pritom nesplnil svoju základnú rodičovskú, morálnu a kresťanskú povinnosť - v záujme chlapca ho viesť k úcte k matke tak, aby sa nenarušili pôvodné vzťahové väzby.

Rodičia maloletého síce zhodne tvrdia, že nebránia resp. nebránili by stretávaniu mal. syna s druhým rodičom, ale pritom nie sú ochotní potlačiť svoje osobné krivdy a dohodnúť sa na pravidelnom styku. V nerozvedenom manželstve účastníkov došlo k takému stupňu odcudzenia mal. Z. a jeho matky, ktorý spĺňa všetky kritéria pre syndróm zavrhnutej matky.

Vzhľadom na tieto skutočnosti znalec odporúčal pri porozvodovej úprave rodičovských práv a povinností urobiť postupnosť niekoľkých krokov nápravy v záujme revitalizácie uvedeného vzťahu. Jedným z takýchto krokov podľa samotného znalca je nariadiť rodičom, aby spoločne s mal. synom povinne navštívili odbornú detskú psychologickú ambulanciu resp. referát poradenských psychologických služieb.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia súd zistil, že uloženie uvedeného výchovného opatrenia je v záujme mal. dieťaťa.

Cieľom uloženia tohto výchovného opatrenia je zabezpečiť zdravý psychický vývin mal. dieťaťa v ďalšom období tak, ako to konštatuje aj samotný znalec.

Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a klinickou psychologičkou PhDr. Máriou Jancurovou a zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí 6-tich mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Súd je toho názoru, že v danom prípade záujem na riadnej výchove a vývine mal. dieťaťa si vyžaduje dlhodobejšie sledovanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.